

SN
Oct 12
MI-Unnumbered

HUNGARY

<u>FOREIGN RELATIONS</u>	/1500/
Foreign Diplomatic Representations	/1503/
<u>POLICE AND SECURITY</u>	/2300/
Political Police	/2304/ ✓
Methods of Investigation	/2307/

THREE-DAY ARREST FOR A FOUR-MINUTE INTERVIEW
AT THE BRITISH LEGATION

SOURCE FRANKFURT: A 26-year-old dumper worker from LABATLAN, who escaped to West Germany in July 1956.

DATE OF OBSERVATION: End of September.

ENGLISH SUMMARY: See the headline, please.

EVALUATION COMMENT: It must be pointed out that the mentioned visit to the British Legation in BUDAPEST took place late in 1955 when the political police allegedly had eased the harsh control measures, introduced against Western Legations in June 1955. The US Government protested in the summer of 1955 against the harassing of people who visited the US Legation.

The investigation method as described here is in accord with the known methods of the political police.

x x x

Rövid BUDAPESTI tartozkodásom idején elmentem a brit követségre /BUDAPEST Harmincad u./, hogy egyik ismerősöm kíváncsi kérdéseire elintézőse felől érdeklődjem. A követségen ilyen ügyben én voltam az egyetlen érdeklődő, várni nem kellett, s így négy perc otttartózkodás után elhagytam az épületet.

Szabad időm bőven volt, ezért leültem a követség előtti téren egy padra, s elnézegettem a közelben játszó gyerekeket. Alig telt el néhány percet, mellémült egy jól öltözött férfi és köszönet nélkül megkérdezte, hogy hol

/more/

voltam az előbb. Az idegen kíváncsisága megejtette hátrahagyottam, s röviden azt válaszoltam, hogy semmi közöm hozzá. Az idegen megmutatta rendőrségi igazolványát, ami után átadtam neki a kért személyazonosságai könyvet. Időközben egy másik polgári ruhás nyomozó is mellém állt. Menekülésre nem gondolhattam, ezért felszólításuknak eleget téve velük mentem és kíséreltem együtt beállítani a tér egyik végében váró Tatra személygépkocsiba. Az autó lefüggönyözése után a nyomozók elindultak velük a rónaszere ismeretlen cél felé.

Nem vagyok félénk természetű, de a lefüggönyözött gépkocsiban két nyomozó között illetve kellemetlenül hatott rám a városban kerasszil-kasul való kocsikázás. A gépkocsivezető nagy sebességgel hajtott a rendőrségi sziréna gyakori használata közben. Nem egészen egy órai kocsikázás után az autó megállt a Markó-utcai fogház udvarában. /A Brit követségtől a Markó-utca elérhető öt perc alatt./

A Markó-utcai fogház földszintjének egyik üresített szobájában két kísérelt felszólítására kiraktam mindent asztalra. Bűnértetem átkutatása után a szoba egyik sarkába állítottam arccal a fal felé. A nyomozók magukhoz vették elvett személyi dolgaikat és az aktatászkánkat és magamra hagyták. Néhány perc múlva két újabb nyomozó érkezett egy kb. 2x3 méter magasra betonfalú helyiségbe, ahol mielőtt körülnézhattam volna, becsukták mögöttem az ajtó. A meglepetésből még nem tértem magamhoz, amikor a mennyezet egész felületéről - ruhanyomozóhoz hasonlóan - folyt a víz. Vízben nem álltam, mert a helyiség közepén lévő nyíláson lefolyt a csapadék. Öltözöttem percekkel belül teljesen átázott, ami azonban csekélység volt lelki szenvedésem szempontjából, amit a másfél órai ruhanyomozás alatt átéltem. Az "egő" megmutatásával a helyiség ajtaja kinyílt és az ott álló két nyomozó parancsára átvittöttem az odakészített ruhába. Kézimeltem pillanatok alatt megbillencsítették.

Ilyen előzmények után kerülttem a "gondolkodó" szobába, aminek a berendezése egy kis kerék asztal és két támla nélküli székek voltak. Az asztalon állt egy kanocsó víz és egy pohár. A helyiségbe érve egyik kísérelt megkérdezte, hogy milyen fajta cigarettát szívok. Kérésre, percekkel belül kaptam egy doboz Sognito-ot gyújtóval együtt, s a cigarettát hozó nyomozó "gondolkodó" felszólításnál eltávozott.

A "gondolkodó" szobában eltelt órák alatt lezavartam az egész életet. Semmi olyat nem tettem, ami miatt ilyen megállítást megérdemelttem volna. Tudtam, hogy nincs bűnöm.

alaptalanul gyanúsítottak, mégis a tehetetlenség a kiszolgáltatottság és a megalázás miatt a félelem vett hatalmába. Féltem hogy a vízzel meg akarnak mérgezni, vagy legalább is valami vegyszer tettek bele, ami által hamis vádakot akarnak ellenem kicsikarni. Egymás után szívtam a cigarettákat, s a nyomozók parancsának akarva-akaratlanul eleget téve, gondolkoztam. Ennek ellenére kb. félóránként egy-egy nyomozó - mindig más más arc - beszólt, hogy "gondolkozzon!" vagy "még mindig nem jutott eszébe!" Az egyes figyelmeztetések után a nyomozók olyan gyorsan betették az ajtót, hogy meg sem kérdezhettem miről is gondolkozzam. Négy óra "gondolkozás" után kihallgatásra vittek.

A kihallgató szoba asztalán megláttam elkobozott személyi dolgomat. Miután megállapították, hogy a kirakott tárgyra ráismerek, felvették személyi adataimat és hozzákezdték a jegyzőkönyv írásához. Kérdeztek a jelenlegi állásomról, jövőbeni terveimről, a brit követségen való látogatásomról és PESTi tartózkodásom céljáról, hozzátartozóim anyagi helyzetéről és számtalan olyan témáról, amiből politikai állásfoglalásomra lehetett következtetni. Kétértelmű kérdések tömegét árasztották felém, a követséggel való kapcsolataim tisztánlátása érdekében, de szerették volna hallani tőlem, hogy a nálam lévő mintegy ezer forint készpénzt a követségen kaptam. Legkellemetlenebbül érintettek az ismerőseimmel fenntartott kapcsolatok felőli kérdések. Feljegyzéseim között voltak olyan női címek, akikkel régebben vagy az utóbbi időben intimebb kapcsolatokat tartottam fenn. Ezekről a kapcsolatokról is kikérdeztek részletesen. A kihallgatások során őszintén válaszoltam a nyomozók kérdéseire, mert nem volt olyan titkom, amit ők ki akartak szedni belőlem. Az egy órai kihallgatás után aláírtatták velem a jegyzőkönyvet és magamra hagytak. Egyedüllétemet rövid ideig élvezhettem.

A kihallgatás után következett a vallatás, ahol négy nyomozó keresztkérdéseire kellett válaszoljak. A feleletet teljesen be sem váro nyomozók egymásután tették fel a kérdéseket arra vonatkozólag amiket a jegyzőkönyvben aláírtattak velem.

Rövid félórás vallatás után átvittek egy kisebb helyiségbe, ahol széken és asztalon kívül egy divány is volt. Megnyugtatóként hatott, hogy rámszárták az ajtót és egyedül maradtam. Alig tíz perc elteltével megjelent egy nyomozó kezében tálcával, amin egy tányér borsóleves és egy nagy adag pörkölt volt nokedlival. Nagyon éhes voltam, már arra sem gondoltam, hogy esetleg meg akarnak mérgezni. Gyorsan megettem mindent, hogy vissza ne vihessék a vacsorát. Féltem, hogy ez is a nyomozók

egyik kínzási metódjához tartozik. Az étkezéssel végetért
aznapi "szórakoztatásom", megengedték, hogy lefeküdjek.

A következő nap délelőttjén többször vallattak keresztkérdések közepette, főleg a jegyzőkönyv anyagáról. Ebéd után levittek a pincébe és bezártak egy két személyes cellába, ahol egyedül voltam. A cella ajtó bezárása közben, a nyomozó megkérdezte, hogy van-e cigarettám, de annak ellenére, hogy nemleges választ adtam, elfeledkezett rólam. Ezen a napon hideg vacsorát hoztak a cellámba.

A harmadik nap délután három óra körül, kinyitották a cella ajtaját és közölték velem, hogy szabad vagyok. A bilincsét levették kezeimről és felkísértek az öltözőbe, ahol öltönyöm kitisztítva, ingem, fehérneműm kivasalva és cipőm kifényesítve várt rám. Felöltözés után szabadon engedtek, anélkül hogy bocsánatot kértek volna, vagy hallgatási ívet aláíratnak volna velem.

End